

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy senátu JUDr. Tomáše Langáška (soudce zpravodaj), soudce JUDr. Petra Průchy a soudkyně Mgr. Jany Brothánkové v právní věci žalobkyně: **PT servis konzervárna spol. s r. o.,** IČ 46352481**,** se sídlem Purkyňova 1000/4, Tábor, zastoupená Mgr. Ing. Václavem Králem, advokátem, se sídlem Mánesova 808/22, Hradec Králové, proti žalované: **Státní zemědělská a potravinářská inspekce, ústřední inspektorát**, se sídlem Květná 15, Brno, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalované ze dne 8. června 2015, č. j. SZPI/AG355-24/2014, ve znění opravného usnesení ze dne 19. června 2015, č. j. SZPI/AG355-25/2014, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 22. března 2017, č. j. 10 A 140/2015 - 76,

takto:

I. Kasační stížnost žalobkyně **se zamítá**.

II. Žalobkyně **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalované **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Vymezení případu

[1] Státní zemědělská a potravinářská inspekce, Inspektorát v táboře (dále jen „SZPI“), provedla v provozovně žalobkyně dvě kontroly dodržování povinností při výrobě potravin, v jejichž rámci odebrala vzorky výrobků „Viva Rajčatový protlak“, „Viva Zelí bílé“, „Viva Okurky 5-7 cm“ (kontrola dne 16. ledna 2014), „DŽEM Meruňka s kousky ovoce“ a „DŽEM Zahradní směs s kousky ovoce“ (kontrola dne 27. května 2014). Dne

29. prosince 2014 vydala SZPI rozhodnutí č. j. SZPI/AG355-21/2014, dle něhož žalobkyně porušila povinnosti stanovené v § 11 odst. 2 písm. a) bodu 4 zákona č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o potravinách“) a v čl. 16 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002, kterým se stanoví obecné zásady a požadavky potravinového práva, zřizuje se Evropský úřad pro bezpečnost potravin a stanoví postupy týkající se bezpečnosti potravin, v platném znění (dále jen „nařízení č. 178/2002“), tím, že uváděla do oběhu potraviny „DŽEM Meruňka s kousky ovoce“ a „DŽEM Zahradní směs s kousky ovoce“ (dále společně jako „džemy“), které nevyhověly požadavkům uvedeným v tabulce 1 přílohy č. 4 k vyhlášce č. 157/2003 Sb., kterou se stanoví požadavky pro čerstvé ovoce a čerstvou zeleninu, zpracované ovoce a zpracovanou zeleninu, suché skořápkové plody, houby, brambory a výrobky z nich, jakož i další způsoby jejich označování, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška“), neboť u nich byla laboratorním rozborem zjištěn 40% obsah refraktometrické sušiny, zatímco dle vyhlášky je u džemů poměr refraktometrické sušiny nejméně 60 %, čímž žalobkyně naplnila skutkovou podstatu deliktu podle § 17a odst. 1 písm. f) zákona o potravinách. SZPI dále konstatovala, že žalobkyně uváděla spotřebitele v omyl, porušila čl. 16 nařízení č. 178/2002 a naplnila skutkovou podstatu správního deliktu podle § 17 odst. 2 písm. b) zákona o potravinách tím, že uváděla do oběhu potravinu „Viva Rajčatový protlak“, na jejímž obalu byl uveden podíl refraktometrické sušiny minimálně 24 % (minimální obsah sušiny pro zahuštěné rajčatové protlaky dle tabulky 1 přílohy č. 6 vyhlášky), přičemž laboratorní rozbor prokázal pouze 23,3 % (± 0,2 %) sušiny. Za uvedené jednání uložila SZPI žalobkyni pokutu ve výši 550 000 Kč, povinnost uhradit náklady laboratorního rozboru ve výši 860 Kč a náklady řízení paušální částkou ve výši 1 000 Kč.

[2] Žalobkyně napadla rozhodnutí SZPI odvoláním. Žalovaná v záhlaví označeným rozhodnutím s ohledem na novelizaci zákona o potravinách provedenou zákonem č. 139/2014 Sb., kterým se mění zákon č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), ve znění pozdějších předpisů, a snížení zákonné horní hranice pro pokutu za delikt, jehož se žalobkyně dopustila ve vztahu k džemům, snížila pokutu uloženou žalobkyni na 390 000 Kč. Odvolacím námitkám však žalovaná nepřisvědčila.

[3] Žalobu proti rozhodnutí žalované včetně návrhu žalobkyně na snížení uložené pokuty ve smyslu § 78 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), Krajský soud v Českých Budějovicích (dále jen „krajský soud“) v záhlaví označeným rozsudkem zamítl. Krajský soud předeslal, že žalobní námitky směřovaly pouze do provinění týkajících se džemů, nikoli dalších skutků. V prvé řadě krajský soud vyvrátil námitku žalobkyně, že zkušební laboratoř SZPI nebyla akreditována k refraktometrické metodě stanovení podílu sušiny ve výrobcích z ovoce. Krajský soud dále konstatoval, že spíše než nesprávné právní posouzení naplnění znaků skutkové podstaty správního deliktu dle § 17a odst. 1 písm. f) zákona o potravinách žalobkyně obsahově namítala nepřiměřenost uložené pokuty, neboť dle jejího názoru byly džemy nesprávně označené, nikoli nejakostní, což je méně závažné jednání. Ani s tímto tvrzením se však krajský soud neztotožnil a přisvědčil žalované, že označení džemů neodpovídalo jejich skutečnému složení, žalobkyně tedy uváděla do oběhu potraviny

nemající deklarovanou jakost. Ani námitky směřující do kritérií, která žalovaná zohlednila při ukládání sankce, neshledal důvodnými. Z hlediska své výše plní pokuta uložená žalobkyni preventivní i represivní funkci. Navýšení procentní výměry pokuty vůči zákonné horní hranici v odvolacím řízení, pokud došlo ke snížení absolutní částky uložené pokuty, není porušením zásady zákazu *reformationis in peius*.

II. Kasační stížnost a průběh řízení o ní

[4] Proti rozsudku krajského soudu podala žalobkyně (dále též „stěžovatelka“) včas kasační stížnost, jíž se domáhala jeho zrušení. Stejně jako v žalobě stěžovatelka v prvé řadě namítala, že zkušební laboratoř, která provedla rozbory potravin, neměla potřebné oprávnění k provedení zkoušky zjištění obsahu sušiny metodou refraktometrie. Protokoly o zkouškách džemů a posudky s nimi spojené jsou nadto dle stěžovatelky neurčité a nejednoznačné, neboť z nich není zřejmé, zda byly testy provedeny v rámci oprávnění zkušební laboratoře. S ohledem na skutečnost, že SZPI si prostřednictvím své laboratoře opatřuje důkazy, které následně sama hodnotí, je nutno trvat na přísných požadavcích na zákonnost testů a v pochybnostech rozhodnout ve prospěch stěžovatelky.

[5] Stěžovatelka je nadále přesvědčena, že džemy splňovaly požadavky na jakost stanovené v příloze č. 4 vyhlášky, neboť odpovídaly skupině výrobků označených jako „džem výběrový (Extra) speciální“. Uznává, že své výrobky nesprávně označila jako „džem výběrový (Extra)“, čímž porušila povinnost vyřadit z oběhu nedostatečně nebo nesprávně označené potraviny, nikoli však potraviny nejakostní. Za nejakostní lze dle názoru stěžovatelky označit pouze takové potraviny, které svým složením neodpovídají žádné jakostní skupině výrobků, nebo výrobky, které by byly nesprávně označeny a u nichž by navíc bylo uvedeno nesprávné složení. Složení, jež stěžovatelka uvedla na obalech džemů, však odpovídalo jejich skutečnému složení, tedy jakostní třídě „džem výběrový (Extra) speciální“. Průměrný spotřebitel dle názoru stěžovatelky zkoumá spíše složení potraviny uvedené na obalu, které však v jejím případě odpovídalo skutečnosti. Není naopak pravděpodobné, že by znal požadavky na jakost stanovené vyhláškou spojené s mnohdy vzájemně zaměnitelnými označeními výrobků. Povinnost, kterou stěžovatelka porušila, tak měla být podřazena pod § 11 odst. 2 písm. a) bod 3 zákona o potravinách a nikoli bod 4 tohoto ustanovení, jak učinila žalovaná. Stěžovatelka nesouhlasí se závěrem krajského soudu, že jde o ustanovení, jež jsou vůči sobě v poměru speciality, neboť jde o dvě rovnocenná ustanovení. Jejich porušení však vykazuje odlišnou závažnost. Nestažení nedostatečně nebo nesprávně označených potravin z oběhu nelze považovat za vysoce nebezpečné, a stěžovatelce proto měla být uložena nižší pokuta.

[6] Žalovaná navíc porušila zásadu zákazu *reformationis in peius*. Sice správně vyhodnotila snížení horní hranice pokuty na 10 000 000 Kč jako pozdější právní úpravu příznivější pro stěžovatelku, nicméně pokutu fakticky zvýšila o 2,8 %. Původně uložená pokuta totiž činila 1,1 % zákonné horní hranice, zatímco po její změně ze strany žalované to bylo 3,9 %. Stěžovatelka se domnívá, že nelze přihlížet pouze k výši pokuty z hlediska její absolutní hodnoty, neboť SZPI v rámci svého správního uvážení posuzovala způsobilost uložené pokuty plnit svůj účel právě s ohledem na její poměr vůči zákonné horní hranici. V závěru kasační stížnosti stěžovatelka uvedla, že její jednání nedosáhlo žalovanou tvrzeného stupně závažnosti a uložená sankce je tak neadekvátně tvrdá.

[7] Žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti označila kasační stížnost za nedůvodnou. Laboratoř SZPI měla oprávnění k provádění obou metod pro stanovení sušiny uvedených v části 10 normy ČSN 52 0246, tedy i k refraktometrii. Stěžovatelka uváděla na trh výrobky s označením vyhrazeným pro určitou jakost, kterou však nedodržela. Tím významně poškodila zájem spotřebitelů na nákupu výrobků v očekávané kvalitě. Dle názoru žalované nebyl v odvolacím řízení porušen zákaz změny k horšímu, neboť faktická výše uložené sankce byla vůči prvostupňovému rozhodnutí snížena. Proto žalovaná navrhuje kasační stížnosti zamítnout.

III. Posouzení kasační stížnosti Nejvyšším správním soudem

[8] Nejvyšší správní soud kasační stížnost posoudil a dospěl k závěru, že není důvodná.

[9] Nejprve se Nejvyšší správní soud zaměřil na tvrzenou nezákonnost laboratorních testů složení džemů. Této námitce ovšem přisvědčit nelze. Z přílohy k osvědčení o akreditaci laboratoře SZPI ze dne 18. října 2013, které je platné do 18. října 2018 (bylo tedy platné v době provádění rozboru džemů) je zřejmé, že je tato laboratoř oprávněna provádět mimo jiné zkoušky výrobků z ovoce a zeleniny metodou popsanou jako „*stanovení sušiny*“ podle ČSN 56 0246, část 10 (pořadové číslo zkoušky 194). Ve spise krajského soudu je založena tato norma (schválena dne 11. června 1982), která zavádí dvě metody stanovení sušiny, a sice vážkovou metodu a právě refraktometrickou metodu. Z obou protokolů o zkoušce džemů je zřejmé, že byla použita metoda „refraktometrie“ podle metody ČSN 56 0246-10, pořadové číslo zkoušky 194.

[10] Z pohledu Nejvyššího správního soudu si osvědčení o akreditaci laboratoře, protokoly o zkouškách i ČSN 56 0246, část 10 zcela odpovídají. Laboratoř SZPI byla (a stále je) oprávněna provádět zkoušky výrobků z ovoce a zeleniny metodami uvedenými v ČSN 56 0246, části 10, tedy i metodou refraktometrie. Touto metodou dle protokolů provedla i zkoušky obou džemů, přičemž protokoly obsahují odkaz na konkrétní pořadové číslo zkoušky dle přílohy k osvědčení o akreditaci, které taktéž odpovídá. Z toho vyplývá, že podíl sušiny v džemech byl stanoven akreditovanou laboratoří a žalovaná při svém rozhodování vycházela ze zákonných důkazů.

[11] SZPI zajistila v provozovně stěžovatelky výrobky označené jako „džem výběrový (Extra)“, které však obsahovaly pouze 40 % refraktometrické sušiny. Na základě toho dospěla žalovaná k závěru, že stěžovatelka nedostála své povinnosti vyřadit neprodleně z oběhu výrobky, které neodpovídají vyhláškou stanovenému požadavku na jakost (obsah refraktometrické sušiny). Stěžovatelka však zastává stanovisko, že pochybila výhradně v označení výrobku [namísto „džem výběrový (Extra) speciální“ uvedla „džem výběrový (Extra)“], neboť složení džemů uvedené na jejich obalu odpovídalo jejich skutečnému složení (tedy uvádělo údaj o 40% obsahu sušiny).

[12] Pro posouzení této námitky považuje Nejvyšší správní soud za vhodné nejprve shrnout relevantní právní úpravu.

[13] Podle § 11 odst. 2 písm. a) bodu 4 zákona o potravinách (ve znění účinném do 6. září 2016, tedy v době rozhodování žalované, i v době do 31. prosince 2014, tedy v době spáchání správního deliktu) je provozovatel potravinářského podniku, který uvádí potraviny do oběhu, povinen *neprodleně vyřadit z dalšího oběhu potraviny neodpovídající požadavkům na jakost stanovenou vyhláškou nebo deklarovanou výrobcem*. Podle bodu 3 citovaného ustanovení (jehož se dovolává stěžovatelka) je provozovatel povinen vyřadit z dalšího oběhu potraviny *nedostatečně nebo nesprávně označené*. Podle § 17 odst. 2 písm. q) zákona o potravinách v relevantním znění (tj. v době rozhodování žalované) se provozovatel porušením povinností uvedených v § 11 odst. 2 písm. a) bodech 3 až 5 dopustí správního deliktu, za který mu může být uložena pokuta až do výše 10 000 000 Kč [§ 17 odst. 11 písm. c) zákona o potravinách]; jen pro pořádek nutno doplnit, že v době spáchání správního deliktu šlo o totožně vymezený správní delikt v ustanoveních § 17a odst. 1 písm. f) ve spojení s odst. 2 zákona o potravinách, toliko s tím rozdílem, že tato starší zákonná úprava umožňovala uložit pokutu až 50 000 000 Kč.

[14] Zákon o potravinách vymezuje jakost jako *soubor charakteristických vlastností jednotlivých druhů, skupin a podskupin potravin a tabákových výrobků, jejichž limity jsou stanoveny tímto zákonem, prováděcím právním předpisem anebo přímo použitelným předpisem Evropské unie* [§ 2 písm. e)]. Oním prováděcím předpisem je právě výše citovaná vyhláška, která definuje „džem výběrový (Extra)“ jako *potravinu vyrobenou ze směsi přírodních sladidel, vody a nezahuštěné pulpy jednoho nebo více druhů ovoce, přivedené do vhodné rosolovité konzistence* [§ 6 písm. f)] a „džem výběrový (Extra) speciální“ jako *potravinu splňující požadavky pro džem výběrový (Extra) s tím, že tyto výrobky jsou se sníženým obsahem energie/cukru a splňují podmínky pro relevantní výživové tvrzení; výživové tvrzení musí být uvedeno v názvu výrobku* [§ 6 písm. g)]. Podle § 9 odst. 1 vyhlášky jsou fyzikální a chemické požadavky na jakost uvedeny v příloze č. 4, tabulkách 1 a 2. Z tabulky č. 1 v této příloze vyplývá, že „džemy výběrové (Extra)“ musejí obsahovat nejméně 60 % refraktometrické sušiny, „džemy výběrové (Extra) speciální“ nejvýše 40 %.

[15] Z uvedené právní úpravy vyplývá, že stěžovatelka má povinnost vyřadit z dalšího oběhu *potraviny neodpovídající požadavkům na jakost stanovenou vyhláškou nebo deklarovanou výrobcem*. Při výkladu zastávaném stěžovatelkou by bylo nutno dojít k závěru, že pokud je výrobcem deklarována určitá jakost výrobku, která odpovídá skutečnému složení výrobku, není porušením potravinového práva, pokud je potravina označena způsobem vyhrazeným pro vyšší jakostní třídu. Tak tomu ale dle názoru Nejvyššího správního soudu není. Z § 11 odst. 2 písm. a) bodu 4 zákona o potravinách totiž lze dovodit přednost požadavku na jakost stanovenou vyhláškou před údaji o jakosti deklarovné výrobcem, pokud tyto nejsou s požadavky vyhlášky v souladu. V projednávaném případě je tedy v kontextu tohoto ustanovení bez významu, že na obalu džemů byl uveden 40% podíl refraktometrické sušiny, když vyhláška požaduje pro „džemy výběrové (Extra)“ obsah alespoň 60 %. K ohrožení zájmu chráněného potravinovým právem, tedy ke klamání spotřebitele, bezesporu dochází již v případě rozporu jednoho (nadto hlavního) údaje uvedeného na obale potraviny. *„Je zcela důvodné předpokládat, že spotřebitel může při výběru zboží vycházet z jakékoliv informace, která označuje potravinu, její obal nebo místo vystavení. Uvedením chybné informace dochází ke klamání spotřebitele a snížení možnosti vybrat si zboží podle vlastní preference, ať už se týká jakéhokoliv druhu uvedených údajů. Tato skutečnost není předmětem dokazování, ale vyplývá přímo z chybného*

označení, které je v rozporu s právem“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. září 2014, č. j. 4 As 151/2014-32, č. 3157/2015 Sb. NSS).

[16] Právní úprava, která vyhrazuje určité označení potravinám s konkrétními vlastnostmi, má navíc základ v právu Evropské unie. Požadavek na pokud možno jednotné označování výrobků úzce souvisí s jednotným vnitřním trhem, volným pohybem zboží a ochranou spotřebitele, což jsou oblasti zakotvené již na úrovni primárního práva [čl. 26 a hlava XV Smlouvy o fungování Evropské unie, body 1, 2 a 3 preambule nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1169/2011 ze dne 25. října 2011 o poskytování informací o potravinách spotřebitelům, o změně nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1924/2006 a (ES) č. 1925/2006 a o zrušení směrnice Komise 87/250/EHS, směrnice Rady 90/496/EHS, směrnice Komise 1999/10/ES, směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/13/ES, směrnic Komise 2002/67/ES a 2008/5/ES a nařízení Komise (ES) č. 608/2004].

[17] Vyhláška představuje transpozici směrnice Rady 2001/113/ES ze dne 20. prosince 2001 o ovocných džemech, rosolech a marmeládách a kaštanovém krému určených k lidské spotřebě (dále jen „směrnice č. 2001/113“). Příloha I této směrnice – stejně jako vyhláška – definuje „džem výběrový (Extra)“ jako *směs cukrů, nezahuštěné pulpy jednoho nebo více druhů ovoce a vody přivedenou do vhodné rosolovité konzistence*, přičemž obsah rozpustné sušiny stanovené refraktometricky v takovém výrobku musí být nejméně 60 % (s výjimkou výrobků, u nichž byly cukry zcela nebo zčásti nahrazeny náhradními sladidly). Podle čl. 2 odst. 1 směrnice č. 2001/113 se názvy výrobků uvedené v příloze I *vztahují pouze na výrobky v ní uvedené a musí být při uvádění na trh použity k jejich označení*.

[18] Výrobek splňující definici „džemu výběrového (Extra)“ tedy musí být podle směrnice č. 2001/113 označen tímto názvem. Na druhou stranu však tento název nelze užít k označení jiného výrobku, než takového, který splňuje příslušné požadavky na složení a jakost (jakýkoli jiný výklad by ve výsledku činil požadavky na označování potravin zbytečnými). Pokud tedy provozovatel potravinářského podniku vyhrazené označení užije, je povinen zajistit, aby takto označený výrobek splňoval požadavky právních předpisů na obsah refraktometrické sušiny a v případě, že tomu tak není, tento výrobek vyřadit z oběhu. Žalovaná tedy jednání stěžovatelky správně kvalifikovala jako porušení § 11 odst. 2 písm. a) bodu 4 zákona o potravinách.

[19] Stěžovatelka dále v obecné rovině namítala nepřiměřenost uložené sankce. K tomu Nejvyšší správní soud uvádí, že podle § 17i odst. 2 zákona o potravinách v relevantním znění (stejném v době spáchání deliktu i v době rozhodování žalované) je žalovaná při ukládání sankce povinna přihlédnout *k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům a k okolnostem, za nichž byl spáchán*. Nejvyšší správní soud nezjistil, že by žalovaná jakékoli z uvedených kritérií opomněla. Její úvahy ohledně přiměřenosti uložené sankce byly již předmětem podrobného přezkumu ze strany krajského soudu v rámci posuzování návrhu na moderaci uložené sankce. Jelikož stěžovatelka neuvedla, v čem konkrétně měl krajský soud ve svém rozsudku pochybit, považuje Nejvyšší správní soud i tuto námitku za nedůvodnou.

[20] K posouzení dále zůstává otázka, zda byla v odvolacím řízení porušena zásada zákazu *reformationis in peius*. Pro správní řízení je tato zásada zakotvena v § 90 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, který stanoví, že *odvolací správní orgán nemůže změnit napadené rozhodnutí v neprospěch odvolatele, ledaže odvolání podal také jiný účastník, jehož zájmy nejsou shodné, anebo je napadené rozhodnutí v rozporu s právními předpisy nebo jiným veřejným zájmem*. V případě ukládání sankcí je nutné poměřovat celkový dopad sankcí uložených v odvolacím řízení vůči těm, které byly uloženy prvostupňovým orgánem, do právní sféry účastníka řízení. Ústavní soud chápe sankce (tresty) „*v nejobecnějším smyslu jako záměrně způsobenou újmu na právním postavení pachatele omezením některých jeho (a většinou ústavních) práv. A protože výchozím stavem pro úvahy o každém omezení právního postavení je obecně svoboda každého člověka ve smyslu čl. 1 věty prvé Listiny, poměřuje Ústavní soud přísnost dvou či více porovnávaných trestů mírou omezení této svobody (a to nejen osobní). Pojmovým znakem každého trestu, jakožto újmy, je nutně omezení tohoto svobodného postavení člověka, a tedy i palety možných způsobů, kterými může výše uvedeného cíle dosáhnout. Především v tomto směru by soudy měly poměřovat přísnost [...] trestů, přičemž toto posouzení se musí vztahovat ke každému konkrétnímu případu, resp. každému konkrétnímu pachateli. [...] Ústavní soud zastává názor, že závěr o zpřísnění není jen věcí výpočtu či přepočtu, nýbrž v prvé řadě náležitého odůvodnění*“ (nález Ústavního soudu ze dne 8. listopadu 2016, sp. zn. III. ÚS 525/15).

[21] Pokuta uložená stěžovatelce představuje zásah do jejího práva vlastnit a pokojně užívat majetek (čl. 11 Listiny základních práv a svobod, čl. 1 Dodatkového protokolu k Úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod). Jelikož žalovaná snížila pokutu z původních 550 000 Kč na 390 000 Kč (tedy o 160 000 Kč), je zřejmé, že zásah do stěžovatelčiny právní sféry je nezanedbatelně nižší, než tomu bylo po vydání rozhodnutí SZPI. Na tomto závěru nemůže nic změnit ani skutečnost, že sankce uložená v odvolacím řízení představuje vyšší podíl zákonné horní hranice pozdější (příznivější) právní úpravy. Zákonná sazba je sice jedním z kritérií, k nimž je nutno při ukládání sankcí přihlížet, neboť odráží typovou závažnost sankcionovaného jednání, nejde však o měřítko jediné. Žalovaná přitom ve svém rozhodnutí podrobně a srozumitelně popsala všechny okolnosti, jež při výpočtu sankce považovala za relevantní. Ukládání sankcí je přitom záležitostí správního uvážení (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. dubna 2012, č. j. 1 Afs 1/2012 - 36, č. 2671/2012 Sb. NSS), z jehož mezí žalovaná v žádném případě nevybočila.

[22] V části směřující proti výroku, jímž krajský soud zamítl návrh stěžovatelky na snížení uložené pokuty, je kasační stížnost rovněž nedůvodná. Krajský soud správně odkázal na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 16. listopadu 2004, č. j. 10 Ca 250/2003 - 48, č. 560/2005 Sb. NSS, z něhož vyplývá, že „*preventivní úloha postihu spočívá netoliko v účinku vůči žalobci, ale musí mít sílu odradit od nezákonného postupu i další adresáty stejných zákonných povinností; tento účinek pak může vyvolat toliko postih odpovídající významu chráněného zájmu, včas a věcně správně vyvozený. Jde-li o finanční postih, musí být znatelný v majetkové sféře delikventa, tedy být nikoli pro něho zanedbatelný, a tak nutně musí v sobě obsahovat i represivní složku. V opačném případě by totiž postih delikventa smysl postrádal. Moderační právo soudu, tj. možnost upuštění od potrestání či snížení postihu má proto místo toliko tam, jak sám zákon stanoví, kde jde o případ zjevné nepřiměřenosti.*“ Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 21. srpna 2003, č. j. 6 A 96/2000 - 62, č. 225/2004 Sb. NSS, lze dovodit, že pokutu uloženou na samé dolní hranici

zákonné sazby zpravidla nebude možné za zjevně nepřiměřenou považovat. Stěžovatelce byla uložena pokuta ve výši 3,9 % zákonné horní hranice pokuty, přičemž v posledně citovaném rozsudku Nejvyšší správní soud posuzoval pokutu ve výši 4 % horní hranice zákonného rozmezí. Jistě nelze jen mechanicky srovnávat procentní výměry pokut v jednotlivých případech; Nejvyšší správní soud však v této věci neshledal žádné okolnosti, které by krajský soud opomněl zohlednit. V tomto ohledu je také nutno připomenout, že v rámci kasačního přezkumu se Nejvyšší správní soud omezuje na hodnocení, zda krajský soud nepřekročil meze svého uvážení v rámci moderace sankce, nemá však toto uvážení nahrazovat (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. prosince 2013, č. j. 2 As 130/2012 - 20, č. 2992/2014 Sb. NSS).

IV. Závěr a náklady řízení

[23] Nejvyšší správní soud tedy neshledal kasační stížnost důvodnou, pročež ji ve smyslu poslední věty § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl. Rozhodl tak bez jednání postupem podle § 109 odst. 2 s. ř. s.

[24] O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Žalobkyně neměla úspěch ve věci, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaná měla ve věci plný úspěch, nevznikly jí však žádné náklady nad rámec obvyklé úřední činnosti, a náhrada nákladů řízení se jí tudíž nepřiznává.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 12. července 2017

JUDr. Tomáš Langášek
předseda senátu